

Geëerd publiek,

Twee weken geleden sprak mij een moeder aan van een zoon die deze weken moet kiezen of hij al dan niet de Latijnse richting zal blijven volgen in zijn school. Ze waren naar een opendeurdag geweest en hadden daar uiteraard ook de klas bezocht waar het vak Latijn werd gepromoot. Om te laten zien dat Latijn actueel is, en dus niet niet-meer-van-deze-tijd, hadden de docenten Latijn een wand vol met recente artikelen uit klassieke printmedia opgesteld die het over de oudheid hebben. En ja, daar waren ook stukken van mijn hand bij. Mijn geheugen zegt mij dat de trotse moeder haar verhaal besloot met het uitspreken van haar stellige overtuiging dat ik dankzij mijn stukken in de krant haar puberende zoon mee had overtuigd om Latijn te blijven volgen. Ik ben na dat gesprek breed glimlachend naar huis teruggekeerd.

Het overkomt mij ook nu en dan dat iemand mij toevertrouwt dat zij of hij onder meer dankzij krantenstukken, optredens en antieke verhalen op de zondagavondse Vlaamse radio – intussen alweer een ferme tijd geleden – is begonnen te overwegen om Latijn en Grieks te gaan studeren. U wilt niet weten hoeveel energie je daaruit put als vulgariseerder of populariseerder van de klassieke oudheid. Wat je te horen krijgt, is natuurlijk maar een fractie van het effect dat je via massamedia kunt sorteren, maar het helpt om het soms opduikende gevoel dat je een roepende in de woestijn bent, te counteren. Mensen lezen je stukken en jij weet het niet. Ach, het lot van wie schrijft...

Voor u staat een prille zestiger die, toen hij het bericht en de vraag van Gerry Wakker kreeg of hij de Oikos Publieksprijs voor 2024 wilde aanvaarden, aangedaan was. Deze waardering voor m'n vulgariserend werk door de academische wereld, waar dat soort werk met de huidige weegcriteria voor academici nog te weinig op prijs wordt gesteld, acht ik erg hoog. Als het inderdaad moeilijk is om hoogte te krijgen van de effecten die je met je werk bij een breder publiek sorteert, dan is zo'n prijs een ferme aanmoediging. Als ik goed heb gekeken, ben ik sinds 2005, toen de Oikos Publieksprijs voor

het eerst werd toegekend, de eerste Zuid-Nederlander – in de volksmond ook wel ‘Vlaming’ genoemd – die hem krijgt. Het stemt mij trots dat ik voortaan in hetzelfde rijtje sta als mensen en organisaties van wie ik het werk ken en erg op prijs stel. Het is goed toeven in zo’n gezelschap.

Zo’n prijs krijgen is een van die momenten in het leven die je als het ware dwingen om terug te kijken op dat leven van je. Laten we ze *occasions* noemen. Ik haast mij hieraan toe te voegen dat ik nog niet van plan ben er het bijltje bij neer te leggen en dat ik de prijs dus niet als een ‘laaiftaaimetsjievment’ beschouw. Ik hoop dat dat niet de boodschap is. Zo van: ‘De Rynck, het is nu wel welletjes geweest.’

Het bericht van de Oikos Publieksprijs was dus een terugblikmoment. Ik dacht terug aan het zweet-, zwoeg- en krommawerk om in 1992 met Andries Welkenhuysen de bibliografie *De oudheid in het Nederlands* op de wereld te krijgen, aan de jaren met live uitzendingen van het zondagavondprogramma Het Einde van de Wereld op de Vlaamse radio waar je een volle zaal aan het lachen kreeg met Loukianos die het bizarre leven van de maanmannen beschrijft, aan de tientallen tekstvergaderingen in musea, aan die paar honderd slechte antieke moppen en de wonderlijke Alexanderroman die ik ooit heb vertaald, aan de bloemlezingen die ik met uitgever Mark Pieters heb gemaakt, aan de intussen vermoedelijk enkele honderden recensies van vertalingen uit het Latijn en Grieks in de kranten De Morgen en De Standaard, aan m’n voordrachten over de invloed van de oudheid in onze tijd in zaaltjes en zalen met vijftien of vijfhonderd toehoorders. Enzoverder enzovoort.

Verser in het geheugen zijn de meetings met de websitebouwers van Hic et Nunc, nu drie jaar geleden, die probeerden te begrijpen wat ik bedoelde, de twijfels over deze uit zakelijk oogpunt nog altijd waanzinnige onderneming waarvoor financiële steun niet voor het oprapen ligt, de fijne contacten met gastauteurs van mijn website, de avonden en kwart nachten waarin ik, simpelweg door de krant te lezen, tv te kijken of socials te volgen, ideeën kreeg voor weer vier of vijf blogs over hoe de oudheid in onze tijd voortleeft,

de weekends waarin m'n meest recente product tot stand is gekomen. Dat heet *Zeus in jeans*. Het boek is letterlijk eergisteren (29 mei) verschenen, wat een wonderlijk toeval genoemd kan worden. De ondertitel luidt: *Hoe de oude Grieken en Romeinen ons leven nog altijd bepalen...* (Ja, kleine zelfstandigen, ze promoten zichzelf graag....) Wees gerust, voorts leid ik een behoorlijk gewoon, normaal leven. Dat verbeeld ik mij toch.

Dat komt onder meer omdat m'n naaste omgeving mij geregeld tot de orde van de hedendaagse dag roept. En zeer terecht. Mijn grootste dank gaat dan ook uit naar m'n vrouw en kinderen. Maar ik dank ook de velen in mijn bredere omgeving die mij kansen hebben gegeven, hebben uitgenodigd, aangemoedigd, gesteund, geholpen, opgepept, gecorrigeerd en ja, tot de orde geroepen. 'De Rynck, overdrijf je nu niet?' En vandaag dank ik bij uitstek de vakkundige jury die mij de eer van deze prijs heeft gegund.

De pitch van m'n website Hic et Nunc is: de oudheid in jouw leven. Dat is een soort van half pleonasme: als wij het over de oudheid hebben, hebben we het altijd ook over onszelf. We kunnen niet anders, want we leven nu eenmaal... nu. Ik eindig m'n dankwoord graag met een nogal bloederige en tegelijk optimistische quote van Mary Beard, mijn academische en vulgariserende heldin van jaren, die vorige week nog in deze stad te gast was. Ik citeer uit haar boek *Confronting the classics. Traditions, adventures and innovations*: 'If we were to amputate the classics from the modern world, it would mean bleeding wounds in the body of Western culture – and a dark future of misunderstanding. I doubt we'll go that way.'